

RETNINGSLINJER FOR SKRIVING AV KONSERTPROGRAMMER

- utarbeidet av biblioteket ved Norges musikkhøgskole, mai 2004 (korr. sept 2006 og juni 2009)

Konsertprogrammets formål

Konsertprogrammene skal gi publikum bakgrunnsinformasjon og bidra til å gi en bedre og mer informert helhetsopplevelse.

Konsertprogrammets innhold

Konsertprogrammet skal fortelle publikum hvem som deltar og hva de spiller. I tillegg bør programmene inneholde informasjon om musikken og utøverne.

Programmet bør inneholde en programnotis – en refleksjon fra den som er ansvarlig for konserten. Det kan med fordel stå noen ord om bakgrunn for verket, hvorfor du vil framføre akkurat denne musikken og eventuelt noen ord om arbeidet med musikken. Programteksten kan gjerne være personlig.

Anbefalte kilder/oppslagsverk (trykte og på nett)

- The New Grove dictionary of music and musicians / edited by Stanley Sadie ; executive editor John Tyrrell. 2nd edition. 29 bind London : Macmillan, cop. 2001. Finnes også online som del av Oxford Music Online, en database NMH har tilgang til gjennom abonnement (www.nmh.no/biblioteket):
<http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber/?jsessionid=5A88149B5FE54C7AD B3B624EAA8118E0>
- Cappelens musikkleksikon / redaktør: Kari Michelsen ; redaksjonsråd: Hampus Huldt-Nystrøm, Robert Levin, Gunnar Rugstad. 6 bind Oslo : Cappelen, cop. 1978.
- MIC Norsk musikkinformasjon har et bransjeregister som bl.a. inneholder biografier over norske komponister:
<http://www.mic.no/symfoni/kontakt.nsf/alfapersonkollaps>

Husk også at du kan finne mye stoff om både komponister og verkene deres i tekstheftene som følger med CD'er. Bruk derfor CD-samlingen i biblioteket.

For klassiske konserter:

Komponistnavn

Den norske stavemåten og fødselsdata på de fleste komponister finnes ved å søke opp navnet i bibliotekets database som det er tilgang til via Musikkhøgskolens hjemmeside www.nmh.no/biblioteket/ Dersom verket er arrangert for en annen besetning enn den opprinnelige, bør også arrangørens navn tas med.

Tittel

Her er det 2 typer titler det kan dreie seg om, formtittel og navnetittel.

Formtittel

Dvs. symfoni, fiolinkonsert, klaversonate, suite, variasjoner, blåsekvintett osv. Vi skjeller mellom 3 forskjellige typer titler:

- A. Tittel hvor besetningen er gitt og derfor ikke skal nevnes, eks. *symfoni*, *klaverkonsert*
- B. Tittel hvor besetningen skrives som del av tittelen, eks. *strykekvartett*, *blåsekvintett*
- C. Tittel hvor besetningen må skrives etter tittelen, eks. *sonate for horn og klaver*, *trio for fløyte, bratsj og klaver*.

Disse titteltypene skal alltid skrives på norsk, selv om det på notene ofte står på andre språk.

I tillegg til tittelen skal flest mulig av følgende opplysninger tas med:

Nummer

Nummer på verktypen.

Eksempel: *Klaversonate nr 7*

Toneart

Skrives med bindestrek og stor bokstav for dur og liten bokstav for moll.

Eksempel: *Klaversonate nr 7 i D-dur*

Eksempel: *Klaversonate nr 14 i c-moll*

Opusnummer (+ evt. også nummer innen dette opus).

Obs! Noen komponister har egen nummerering; Mozart har KV og Bach har BWV, osv.

Eksempel: *Klaversonate nr 7 i D-dur, op 10, nr 3*

Eksempel: *Klaversonate nr 14 i c-moll, KV 457*

Tilnavn

Enkelte verk har kjente tilnavn, og dette kan settes i anførselstegn til slutt.

Eksempel: *Symfoni nr 41 i C-dur, KV 551, "Jupiter"*

Komposisjonsår

Det er kanskje særlig interessant ved nyere verk. Årstallet settes i parentes.

Eksempel: *Klaversonate nr 2 (1948)*

Navnetitler

I motsetning til formtitler, som er generelle, er dette titler som er spesifikke. Disse titlene er komponistens originaltittel, men dersom det finnes en kjent norsk tittel, bruker vi denne. Eksempler på dette er *Romersk karneval* av Berlioz og *Soldatens historie* av Stravinskij. Hvis det ikke finnes en kjent norsk tittel, brukes komponistens originaltittel. Et eksempel på dette er *Così fan tutte* av Mozart. Unntak fra denne regelen er verk på østeuropeiske, asiatiske o.l. språk uten kjent norsk tittel, og for disse velges den mest vanlig brukte tittelen på engelsk, tysk eller fransk. Et eksempel på dette er *Les noces* av Stravinskij.

Også på navnetitler kan det være interessant å ta med komposisjonsår, ikke minst ved nyere verker. Årstallet settes i parentes.

Eksempel: *Ionisation (1931)*

Arrangementer

Dersom et verk er arrangert for en annen besetning enn den opprinnelige, må dette angis.

Eksempel:

Aaron Copland (1900-1990): Klarinettkonsert, arr. for klarinett og klaver

Eksempel:

Johann Sebastian Bach (1685-1750): Bist du bei mir, BWV 508, arr. for 4 tubaer av Werden

Satsbetegnelser og utdrag

Hvis et verk har satsbetegnelser, bør du ta med disse. Dersom ikke hele verket spilles, bør det fremgå av programmet at det er utdrag og du bør angi hvilke deler som spilles.

Eksempel:

Johannes Brahms (1833-1897): Klavertrio i c-moll, op 101

Allegro energico

Presto non assai

Andante grazioso

Allegro molto

Eksempel:

Joseph Haydn (1732-1809): Strykekvartett i d-moll, op 76, nr 2, Hob. III, nr 76

Allegro

Andante o più tosto. Allegretto

Menuetto. Trio

Finale. Vivace assai

Eksempel:

Leonard Bernstein (1918-1990): Fra West Side Story

I feel pretty

Maria

Tonight